

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/30/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3817200265
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3817200265.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, P.O. Box 205, Bratislava, proti žalovanému O. D., bytom D. XXXX/XX, M., o zaplatenie sumy 2.251,07 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 08. novembra 2017, č.k. 9Csp/5/2017-46, takto

rozhodol:

Odvolací súd p r i p ú š ť a späťvzatie žaloby čo do sumy 192,57 eur s príslušenstvom, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti z r u š u j e a konanie čo do sumy 192,57 eur s príslušenstvom z a s t a v u j e .

Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 2.251,07 eur s príslušenstvom žalovaným a zároveň žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Súd prvej inštancie po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1, 2, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ďalej ust. § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a/, b/, d/, § 9 ods. 1, 2 zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ďalej ust. § 565, § 100 ods. 1, § 101, § 103 Občianskeho zákonníka a § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je podaná nedôvodne. Strany sporu, resp. právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 10.09.2013 zmluvu o pôžičke, pričom z právneho hľadiska ide o spotrebiteľský úver, ktorý poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému podľa zák.č. 129/2010 Z.z.. Súd skúmal samotnú zmluvu zo dňa 10.09.2013. Keďže žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, súd prihliadal z úradnej moci na premlčanie podľa § 5b zák.č. 250/2007 Z.z.. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu je potrebné na daný právny vzťah aplikovať aj ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v § 52 a nasl. OZ. To je rozdiel medzi aplikáciou Obchodného zákonníka o zmluve o úvere, ktorá je uzavretá ako absolútny obchod medzi dvomi podnikateľmi a zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorá je uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, kde nevyhnutne pristupuje aj aplikácia spotrebiteľských noriem. Splatnosť spotrebiteľského úveru nastáva v celom rozsahu 19.02.2014 dôsledku toho, že bol žalovaný v omeškaní so zaplatením splátok splatných od mesiaca október (20.10.2013) viac ako tri mesiace. Mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil žalobca v súlade s § 565 OZ a čl. 12.4 zmluvných podmienok. Nakoľko žalovaný ani na základe výzvy zo dňa 24.01.2014, v ktorej vyzval žalovaného na úhradu omeškaných splátok a upozornil na možnosť zosplatenia pôžičky veriteľom dlžné splátky neuhradil a toto právo bolo zmluvnými stranami dohodnuté v čl. 12.4 zmluvy o pôžičke zo dňa 10.09.2013. Uvedené skutkové tvrdenia žalobcu neboli žalovaným výslovne popreté. Nárok žalobcu na zaplatenie celého zostatku spotrebiteľského úveru sa premlčuje podľa § 101 OZ vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe s tým, že v zmysle § 103 OZ začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie

niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V danom prípade to znamená, že premlčacia doba začala plynúť 20.10.2013, keďže v dôsledku nezaplatenia tejto splátky spotrebiteľského úveru a jej omeškania viac ako 3 mesiace sa stal celý úver splatný dňa 19.02.2014, t.j. do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Doba na riadne uplatnenie nároku žalobcom v premlčacej dobe tak uplynula 20.10.2016. Právny predchodca žalobcu si nárok na súde uplatnil 12.01.2017, teda po uplynutí premlčacej doby, nárok žalobcu je preto z dôvodu premlčania nedôvodný. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods.1, 2 CSP tak, že v celom rozsahu úspešnému žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi, súd mu nárok nepriznal, keďže mu zo súdneho spisu žiadne trovy konania nevyplývajú.

2. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 2.058,5 eur, úrok z omeškania vo výške 5,25% z tejto sumy od 20.02.2014 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň navrhoval odvolaciemu súdu, aby konanie v časti o zaplatenie sumy 192,57 eur s úrokom z omeškania 5,25% zo sumy 192,57 eur od 20.02.2014 do zaplatenia zastavil. Poukázal na znenie ust. § 103a § 565 OZ s tým, že ak by súd prvej inštancie správne právne posúdil premlčanie pohľadávky použil by ust. § 103 veta prvá OZ na posúdenie premlčania splátok splatných do zosplatnenia celého úveru. Premlčanie podľa tohto ustanovenia by vzhľadom na začatie sporu dňa 12.01.2017 podliehali splátky splatné 20.10.2013, 20.11.2013 a 20.12.2013. Premlčanie neuhradených úverových splátok takto splatných by posúdil podľa § 103 veta prvá OZ a zosplatnenie celého úveru by posúdil podľa § 103 veta druhá OZ. Správne by mal za preukázané, že premlčané sú len splátky splatné do 20.12.2013 v celkovej sume 192,57 eur. Nakoľko žalovaný dlžné splátky nezaplatil, právny predchodca úver zosplatnil k 19.12.2014 pre nezaplatenie splátky splatnej 20.01.2014 žaloba bola podaná 12.01.2017 a teda nezaplatená splátka úveru splatná 20.01.2014 a časť zosplatneného úveru pozostávajúceho zo splátok splatných od 20.02.2014 premlčaná nie je, keďže nárok bol na súde uplatnený v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby. Ust. § 53 ods. 9 OZ neupravuje počiatok plynutia premlčacej doby. Z tohto ustanovenia vyplýva len obmedzenie veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 OZ žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie splátok až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenej splátky. Uvedené obmedzenie nemá žiaden vplyv na beh premlčacej doby. Ak by totiž mala plynúť premlčacia doba celého dlhu od splatnosti prvej omeškanej splátky, došlo by v rozpore so zákonom k posunutiu začatia plynutia premlčacej doby pred okamihom splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcich po splatnosti prvej z nich. Nakoľko časť uplatnenej pohľadávky titulom zaplatenia troch splátok čo do sumy 195,57 eur je premlčaná, v tejto časti zobral žalobu späť a navrhol odvolaciemu súdu v tejto časti konanie zastaviť. Vo zvyšku žiadal, aby odvolací súd návrhu vyhovel a uplatnil si náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd ako súd vec prejednal podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné sčasti zrušiť a konanie zastaviť podľa § 370 ods. 1, 2 CSP a sčasti zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 397 ods. 1 CSP.

5. S prihliadnutím na tú skutočnosť, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie zobral žalobca žalobu späť v časti čo do sumy 192,57 eur, odvolací súd zaslal žalovanému výzvu, či s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasí s tým, že ak súdu svoje stanovisko žalovaný do 10 dní neoznámí, bude mať Krajský súd v Trenčíne za to, že so čiastočným späťvzatím žaloby súhlasí.

6. Podľa § 370 ods. 1, 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie skôr ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia, súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí, ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

7. Z dôvodu, že žalobca zobral žalobu čo do sumy 192,57 eur s príslušenstvom späť, odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaný nevyjadril nesúhlas so späťvzatím žaloby, pripustil čiastočné späťvzatie žaloby, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušil a konanie čo do tejto sumy s príslušenstvom zastavil.

8. Ďalej sa odvolací súd zaoberal odvolacími námietkami zo strany žalobcu vo vzťahu k zvyšnej časti napadnutého rozsudku a dospel k tomu záveru, že jediným dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bolo premlčanie uplatnenej pohľadávky, ku ktorému súd prvej inštancie prihliadal ex offio podľa v tom čase účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Dňa 07.02.2018 však Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie, ktoré nie je v súlade s ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

9. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinné a súd bol povinný toto ustanovenie aplikovať. Napriek tomu nález Ústavného súdu Slovenskej republiky treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou Slovenskej republiky. Nález ústavného súdu - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarcu pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihládanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny sú pri rozhodovaní viazaný nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s vtedy účinnými ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

10. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11.10.2006, sp. zn. PLz. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku.

11. Aj keď žalobca v odvolaní priamo nenamietal nesprávnosť tohto postupu súdu prvej inštancie (netvrdil, že ex offo prihládanie na premlčanie je v rozpore s ústavou), namietal, že jeho pohľadávka nemohla byť ku dňu podania žaloby premlčaná. Pokiaľ by súd prvej inštancie neaplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., bez vznesenia námietky premlčania druhou stranou by musel vec posúdiť de facto rovnako, ako keby k premlčaniu nedošlo - teda tak, ako tvrdil žalobca v odvolaní (aj keď z iných dôvodov).

12. Z uvedených dôvodov, pre protiústavnosť ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., ktoré aplikoval súd prvej inštancie, nemohol odvolací súd potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní bolo potrebné nesprávny (hoci v tom čase zákonný) procesný postup súdu prvej inštancie napraviť. Odvolací súd nemohol napraviť tento nedostatok sám zmenou napadnutého rozsudku. Aj keď v odôvodnení napadnutého rozsudku sa uvádza, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie viacerými listinnými dôkazmi (uvádzajú sa tam prakticky všetky listiny založené v súdnom spise), tieto listinné dôkazy súd prvej inštancie skutkovo a právne nevyhodnotil v takej miere, aby bolo možné rozhodnúť vo veci samej, ale vyhodnocoval ich len v rozsahu potrebnom pre zistenie premlčania. Vykonal dokazovanie, resp. jeho doplnenie tak, aby bolo podkladom pre rozhodnutie vo veci samej, by nebolo účelné vzhľadom na minimálny rozsah dokazovania (vrátane vyhodnotenia dôkazov) vykonaného súdom prvej inštancie. Bol preto daný dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).